

Jacek Grzemeski
Andrzej Krześ

Analiza pojęcia „przestępstwa godzące w podstawy ekonomiczne państwa” w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Do zakresu działań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wymienionych w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (tj. Dz.U. z 2010 r. nr 29, poz. 154), na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b, należy rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw oraz ściganie sprawców przestępstw godzących w „podstawy ekonomiczne państwa”.

Autorzy niniejszego artykułu podjęli próbę zdefiniowania zapisu zawartego w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b cyt. ustawy, który mówi o rozpoznawaniu, zapobieganiu i wykrywaniu przez funkcjonariuszy ABW przestępstw „godzących w podstawy ekonomiczne państwa” oraz ściganiu ich sprawców. W tym miejscu należy zaznaczyć, że podobne uregulowanie zawarte było w art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (tj. Dz.U. z 1999 r. nr 51, poz. 526). Rozważając zapis zawarty w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b cyt. ustawy nie sposób nie zauważyć, że ani ustawa o UOP, ani ustawa o ABW oraz AW nie zawiera słownika, w którym zdefiniowane byłoby pojęcie „podstawy ekonomiczne państwa”. Tym samym, przy zdefiniowaniu przedmiotowego określenia należy posłużyć się w pierwszej kolejności wykładnią językową, a w dalszej systemową i funkcjonalną, mając na uwadze przede wszystkim przepisy: ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. nr 89, poz. 555), ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz.U. z 1997 r. nr 88, poz. 553) oraz ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (tj. Dz.U. z 2005 r. nr 196, poz. 1631 z późn. zm.).

Autorzy, poświęcając uwagę pojęciu „podstawy ekonomiczne państwa”, zawartemu w ustawie o ABW oraz AW, chcą zwrócić uwagę na fakt, że jego prawidłowa interpretacja i stosowanie decyduje o tym, czy rozpatrywanie konkretnego czynu należy do właściwości kompetencyjnej ABW. Niniejszy artykuł ma stanowić próbę udzielenia odpowiedzi na poniższe pytania:

- czy wśród obowiązujących przepisów prawa mamy definicję pojęcia „podstawy ekonomiczne państwa”?,
- jeśli nie ma takiej definicji, to co należy rozumieć pod pojęciem „podstawy ekonomiczne państwa”?,
- czy każda szkoda wyrządzona Skarbowi Państwa należy do kategorii czynów naruszających podstawy ekonomiczne państwa?,
- czy o tym, że mamy do czynienia z przestępstwem godzącym w podstawy ekonomiczne państwa decyduje wysokość szkody, czy też rodzaj popełnionego przestępstwa?,
- czy mówiąc o naruszeniu podstaw ekonomicznych państwa zawsze mamy na myśli wyrządzenie szkody majątkowej? (czy w przypadku osiągnięcia korzyści osobistej należy mówić o przestępstwie łapówkarstwa czynnego, czy biernego), a co za tym idzie, czy określenie „podstawy ekonomiczne państwa” występujące w ustawie o ABW oraz AW dotyczy tylko i wyłącznie przestępstw materialnych?,

Zdaniem autorów, wprowadzenie przez ustawodawcę do ustawy o ABW oraz AW zapisu „podstawy ekonomiczne państwa” miało na celu rozróżnienie przestępstw gospodarczych, które leżą w kompetencji ABW i tych, których ściganie leży w kompetencji innych służb, w szczególności Policji. Należy zwrócić uwagę, że zakresy kompetencyjne Policji i ABW krzyżują się, w związku z czym niejednokrotnie na etapie operacyjnym funkcjonariusze obu służb mogą gromadzić materiał dotyczący tego samego zakresu przedmiotowego (przestępstwa gospodarcze). Zdaniem autorów, wprowadzenie przez ustawodawcę do ustawy o ABW oraz AW zapisu kompetencyjnego dla ABW poprzez sformułowanie „podstawy ekonomiczne państwa” miało skierować działania funkcjonariuszy Agencji na przestępstwa, w wyniku których dochodzi do narażenia interesu Skarbu Państwa na olbrzymie straty.

Ponadto, należy tutaj wymienić przestępstwa, które mogą mieć wpływ na zachwianie finansów publicznych i spowodować utratę zaufania obywateli do państwa i podmiotów gospodarczych typu: banki, instytucje ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne, giełdy papierów wartościowych oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych, czy Narodowy Fundusz Zdrowia.

Pojęcie „podstawy ekonomiczne państwa”, zdaniem autorów, odnosi się do najważniejszych dziedzin gospodarki, które mają wpływ na prawidłowe funkcjonowanie instytucji państwa. I tak, wśród podstaw ekonomicznych państwa należy wymienić między innymi te, które mają wpływ na prawidłowe funkcjonowanie gospodarki energetycznej kraju, transportu krajowego i międzynarodowego, przetargów publicznych, czy też na prawidłowe funkcjonowanie finansów państwa. Do kategorii przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa należy zaliczyć te, które swoimi rozmiarami (wysokość szkody), czy też rodzajem mogą spowodować zachwianie systemu gospodarczego państwa. Dotyczyć to może w szczególności: szkód wywołanych złym zarządzaniem majątkiem Skarbu Państwa (w spółkach z udziałem Skarbu Państwa czy w przedsiębiorstwach państwowych), sprzedaży majątku Skarbu Państwa po cenach znacznie odbiegających od wartości rynkowych (prywatyzacja spółek państwowych, sprzedaż mienia państwa przez agendy rządowe np. Agencję Nieruchomości Rolnych czy Agencję Mienia Wojskowego po niekorzystnych dla Skarbu Państwa cenach oraz na niekorzystnych zasadach, pozorowana upadłość spółek państwowych w celu ich przejęcia). Ponadto do takich przestępstw należy zaliczyć te, w trakcie dokonywania których instytucje państwowe dokonują zakupu dóbr w drodze przetargu z narażeniem Skarbu Państwa na straty wywołane podpisaniem niekorzystnych gospodarczo kontraktów. Ponadto należy wymienić tutaj zapewnienie przez powołane do tego organy skarbowe prawidłowego wpływu należności publicznoprawnych (podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy), które stanowią najważniejsze przychody budżetu państwa.

Reasumując należy powiedzieć, że o podstawach ekonomicznych państwa mówimy w odniesieniu do najważniejszych dziedzin gospodarki państwa, które mają wpływ na jego funkcjonowanie.

Autorzy pomimo podjętych prób, nie zdołali znaleźć definicji pojęcia „podstawy ekonomiczne państwa”. Słowniczka definiującego niniejsze pojęcie nie zawiera ani ustawa o UOP, ani ustawa o ABW oraz AW.

Wydaje się zatem, że nie każdy czyn karalny powodujący szkodę w mieniu Skarbu Państwa będzie klasyfikowany jako czyn godzący w podstawy ekonomiczne państwa. W tym miejscu należy zadać pytanie, czy i jak duża musi być szkoda, żeby można było mówić o naruszeniu podstaw ekonomicznych państwa? Zdaniem autorów, trudno jest jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie, mając na uwadze fakt, iż niejednokrot-

nie szkody o znikomej wartości mogą spowodować nieodwracalne w skutkach straty dla Skarbu Państwa (np. sprzedaż majątku Skarbu Państwa z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych bez wyceny lub na preferencyjnych warunkach; brak uwzględnienia danej transakcji w ofercie przetargowej lub strategii sprzedaży).

Zapewnienie bezpieczeństwa podstawowych interesów ekonomicznych państwa związane jest z jego prawidłowym funkcjonowaniem. Tym samym wiąże się z polityką społeczno-gospodarczą przyjętą przez państwo. Podstawy te decydują nie tylko o prawidłowym funkcjonowaniu państwa jako całości, ale w szczególności, instytucji powołanych przez państwo do zapewnienia prawidłowego jego funkcjonowania i zapewnienia redystrybucji dóbr dla obywateli. Nadmienić należy, iż aktualny katalog funkcji państwa jest bardzo rozbudowany. Obok funkcji wewnętrznych, tradycyjnych, takich jak: prawodawcza, porządkowa i administracyjna, państwo wypełnia nowe funkcje, takie jak gospodarczo-organizacyjna, socjalna czy kulturalno-oświatowa, nie wspominając już o zewnętrznych – zapewnienie obrony granic i integralności państwa oraz bieżącego i wzmożonego kontaktu z innymi państwami.

Mając powyższe na uwadze, autorom wydaje się, że zwrot „podstawy ekonomiczne państwa” związany jest między innymi z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania systemu podatkowego w państwie (wyeliminowaniem „szarej strefy” i zapewnienie wpływu środków finansowych do budżetu). Przykładem przestępstwa godzącego w podstawy ekonomiczne państwa może być wprowadzanie do obrotu oleju opałowego jako oleju napędowego, co w konsekwencji prowadzi do uszczuplenia należności publicznoprawnych, w tym podatku akcyzowego, podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego od osób prawnych.

Wśród przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa należy wskazać te ujęte w kodeksie karnym w rozdziale XXXVI, tj.: art. 296 kk (nadużycie zaufania), art. 297 kk (oszustwo kapitałowe), art. 298 kk (oszustwo ubezpieczeniowe), art. 299 kk (pranie brudnych pieniędzy), art. 300 kk (utrudnianie dochodzenia roszczeń), art. 301 kk (pozorne bankructwo), 302 kk (dowolne zaspokajanie wierzycieli), art. 305 kk (utrudnianie przetargu publicznego), oraz te które zostały ujęte w innych ustawach, w szczególności w kodeksie karnym skarbowym (art. 54 kks – nieujawnienie (niezgłoszenie) właściwemu organowi przedmiotu opodatkowania albo podstawy opodatkowania) i art. 56 kks (podanie nieprawdy, zatajenie prawdy w deklaracji/zgłoszeniu).

Oszustwo, o którym mowa w art. 56 § 1-3 kks, popełnia się w deklaracji podatkowej lub w oświadczeniu podatkowym, składanym organowi podatkowemu lub innemu uprawnionemu organowi (np. celnemu, przy wykazywaniu podatku VAT od importu - art. 33 u.p.t.u.) albo płatnikowi podatku (pojęcie deklaracji podatkowej i oświadczenia podatkowego - zob. uw. 8 i 9 do art. 53 § 30; pojęcie płatnika, uw. 6 do art. 53 § 30). Oszustwo podatkowe ujęte w art. 56 § 1-3 kks popełnia się przez: a) **podanie nieprawdy**, a więc podanie danych niezgodnych z rzeczywistością, np. dokonanie odliczeń podatkowych, mimo że fakty niezbędne do ich zaistnienia nie miały miejsca, czy złożenie płatnikowi nieprawdziwego oświadczenia, o którym mowa w art. 37 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z 1991 r., rzekomy brak innych źródeł dochodu do rozliczenia rocznego podatku **lub podanie** zaistniałych wprawdzie zdarzeń, które jednak nie są uwzględniane przez przepisy ustaw podatkowych i dokonanie mimo to, w oparciu o nie, obliczeń istotnych dla podstawy i wymiaru podatku (zob. uw. 4); b) **zatajenie prawdy**, czyli podanie nie wszystkich danych istotnych do ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego, np. ukrycie niektórych dochodów

podlegających sumowaniu (nie stanowi zatajenia brak wykazania w rocznym zeznaniu podatkowym tych dochodów, od których odprowadzono podatek w formie ryczałtu i których - zgodnie z art. 30 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych - nie łączy się z innymi dochodami); **c) niedopełnienie obowiązku zawiadomienia** o zmianie danych objętych deklaracją lub oświadczeniem, np. o rozwodzie w trakcie roku podatkowego, mimo uprzedniego złożenia oświadczenia o wspólnym opodatkowaniu dochodów, w celu obniżenia zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (zob. art. 32 ust. 1a i 1b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych)¹⁾.

Dodatkowo, w przypadku stwierdzenia przestępstw skarbowych na wielką skalę, należy rozważyć zastosowanie definicji legalnej z art. 53 § 11 kks. Stanowi ona, że przestępstwo skarbowe skierowane przeciwko istotnym interesom finansowym państwa polskiego, o którym mowa w art. 3 § 3, to takie przestępstwo skarbowe, które zagraża Skarbowi Państwa powstaniem uszczerbku finansowego w wysokości co najmniej dziesięciokrotności wielkiej wartości.

W ramach realizacji zadania dotyczącego rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego prowadzi działania w następujących obszarach:

- oszustwa podatkowe,
- pranie brudnych pieniędzy,
- przestępstwa giełdowe,
- nieprawidłowości w gospodarowaniu środkami uzyskanymi z UE.

I. Oszustwa podatkowe

W ramach wyżej przedstawionych grup przestępstw, największe szkody finansowe dla budżetu państwa wyrządzane są przez przemysł do Polski towarów bez naliczania należnego podatku akcyzowego oraz wyłudzenie zwrotów podatku od towarów i usług (VAT). Ponieważ podatek akcyzowy i VAT stanowią główne źródło przychodów budżetu państwa, zagrożenia związane z ich naruszeniem godzą w podstawowe interesy ekonomiczne państwa. Z tego powodu ściganie tego typu przestępstw należy do kompetencji ABW.

Przemysł towarów akcyzowych

Rozumiany jest jako przemieszczanie towarów pomiędzy państwami, z pominięciem opłat celnych, akcyzy, podatku VAT i innych należności wobec państwa, na którego terytorium wwieziono towar lub też wwiezienie towaru, którym obrót jest w danym kraju zakazany.

W Polsce z powodu wysokiego podatku akcyzowego opłacalny stał się przemysł papierosów, alkoholu i paliw płynnych. Zajmują się nim zarówno pojedyncze osoby, tzw. „mrówki”, jak i większe, zorganizowane grupy.

W zwalczaniu tego typu przestępczych związków ABW współpracuje z komórkami operacyjnymi Izb Celnych oraz regionalnych oddziałów Straży Granicznej, które

¹⁾ T. Grzegorzycy, *Komentarz ABC 2006*, Komentarz do art. 56 kodeksu karnego skarbowego (Dz.U.99.83.930), w: T. Grzegorzycy, *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, Dom Wydawniczy ABC, 2006, wyd. III.

w swoich kompetencjach posiadają zwalczanie przemytu towarów i korupcji funkcjonariuszy.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej obliuguje nasze państwo do ochrony interesów fiskalnych nie tylko Polski, ale i całej Wspólnoty. Często jest to oszustwa celne, podczas dokonywania którego dochodzi do przekroczenia przepisów Wspólnotowego Kodeksu Celnego, jest usuwanie towarów spod procedury tranzytowej.

Ważnym aspektem skutecznego zwalczania tego typu przestępstw, skierowanych przeciwko systemowi podatkowemu Wspólnoty jest współdziałanie z partnerskimi służbami specjalnymi w ramach wymiany informacji i koordynacji wspólnie podejmowanych działań.²⁾

Wyłudzenia zwrotu podatku VAT

Podatek VAT jest podatkiem od wartości dodanej (ang. *Value Added Tax*), czyli od całkowitych, ostatecznych wydatków konsumpcyjnych, dotyczących nabycia towarów i usług, ostatecznie obciążającym ich indywidualną konsumpcję.

W przepisach dotyczących VAT wykorzystuje się system kredytów podatkowych do przeniesienia ostatecznych i rzeczywistych obciążeń podatkowych na konsumenta oraz w celu uwolnienia „pośredników” od jakichkolwiek ostatecznych kosztów podatku.

Wyłudzenia zwrotów podatku VAT mają miejsce głównie w dwóch przypadkach:

- przy wprowadzaniu do obrotu gospodarczego faktur zawierających podatek VAT naliczony, które dokumentują zaistnienie fikcyjnych zdarzeń gospodarczych lub zawierają znacząco zawyżoną cenę towaru lub usługi,
- w przypadku fikcyjnego eksportu towarów. Poświadczenie nieprawdy w dokumentach celnych, w zakresie dokonania wywozu towaru za granicę, przy pomocy skorumpowanych celników, uprawnia firmę - eksportera do zastosowania stawki 0% podatku VAT do eksportowanego towaru.

Po akcesji naszego kraju do Unii Europejskiej i wprowadzeniu przepisów Wspólnotowego Kodeksu Celnego, także w Polsce pojawił się problem wyłudzeń zwrotów podatku VAT od wspólnotowych dostaw towarów oraz wspólnotowego nabycia towarów. Wyłudzeniom tym towarzyszy wykorzystanie Administracyjnych Dokumentów Towarzystających (ADT).

Wyłudzenia VAT wewnątrz UE mają miejsce najczęściej w ramach tzw. „karuzeli podatkowej”, która polega na wielokrotnym eksporcie i ponownym imporcie tych samych towarów za pośrednictwem złożonego łańcucha dostaw. Charakter przestępstw „karuzelowych”, wymaga ścisłej współpracy i wymiany informacji w tym zakresie ze służbami państw Unii Europejskiej.

W celu skutecznego eliminowania przestępstw polegających na wyłudzeniu zwrotów podatku VAT, ABW współpracuje z organami kontroli skarbowej, które są najlepiej przygotowane do wykrywania i dokumentowania działalności firm nie uiszczających należnych podatków.³⁾

²⁾ Zob. oficjalna strona internetowa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, www.abw.gov.pl.

³⁾ Zob. oficjalna strona internetowa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, www.abw.gov.pl.

II. Pranie brudnych pieniędzy

Pranie brudnych pieniędzy to proceder obejmujący wszelkiego rodzaju operacje mające na celu wprowadzenie do legalnego obrotu wartości majątkowych, które pochodzą z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

Zjawisko to inicjowane jest przez zorganizowane grupy przestępcze, nierzadko o charakterze międzynarodowym. Efektem przestępczej działalności tych grup jest uzyskiwanie tzw. „brudnych pieniędzy”, czyli dochodów pochodzących z nielegalnej działalności, związanej najczęściej z przemytem towarów akcyzowych, narkotyków, handlem bronią i materiałami wybuchowymi, działalnością terrorystyczną, oszustwami finansowymi (podatkowymi), paserstwem, łapówkarstwem itp. Dochody te, aby mogły swobodnie uczestniczyć w obrocie gospodarczym, nie mogą budzić żadnych wątpliwości co do swej legalności. Dlatego też wykorzystywane są coraz bardziej wyrafinowane techniki prania brudnych pieniędzy w celu ukrycia prawdziwego źródła ich pochodzenia i nadania im cech legalności.

W ramach posiadanych kompetencji ustawowych ABW aktywnie zwalcza proceder prania brudnych pieniędzy, ścigając sprawców przestępstw, które są źródłem uzyskiwania nielegalnych dochodów.

W przedmiotowym zakresie ABW współpracuje również (na podstawie zawartego porozumienia) z wyspecjalizowaną instytucją ulokowaną w strukturze Ministerstwa Finansów, tj. z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.⁴⁾

III. Przestępstwa giełdowe

Rynek kapitałowy jest miejscem, gdzie pojawia się pokusa szybkiego zdobycia pieniędzy w sposób nielegalny. Przestępstwa giełdowe są szczególnie szkodliwe, gdyż poza realnymi stratami dla firm i zwykłych graczy giełdowych, podważają one zaufanie do stabilności i przewidywalności rynku, co ma odzwierciedlenie w gospodarce państwa.

Istnieje wiele rodzajów przestępstw giełdowych, ale w polskich warunkach najczęściej spotykane są przestępstwa związane z nielegalnym wykorzystywaniem informacji. Jak wiadomo, osoby mające szybki dostęp do informacji uzyskują przewagę nad innymi inwestorami. Nic złego się nie dzieje, gdy dostęp do informacji jest równy i duży bank inwestycyjny uzyska je w tym samym momencie, co mały inwestor - amator. Jednak nie zawsze tak jest. Przestępstwa związane z nielegalnym wykorzystaniem informacji to przykładowo: zatajenie, wykorzystanie lub podanie nieprawdziwych informacji, na przykład przez pracownika biura maklerskiego lub spółki notowanej na giełdzie, który wiedząc wcześniej, że spółka ta poniosła straty, sprzedaje jej akcje, zanim dowiedzą się o tym inwestorzy i kurs tych akcji zacznie spadać.

Instytucją państwową sprawującą nadzór nad rynkiem finansowym w Polsce jest Komisja Nadzoru Finansowego, która przejęła część kompetencji Komisji Papierów Wartościowych i Giełd. W zwalczaniu przestępczości giełdowej ABW współpracuje także z tymi instytucjami.⁵⁾

⁴⁾ Zob. oficjalna strona internetowa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, www.abw.gov.pl.

⁵⁾ Zob. oficjalna strona internetowa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, www.abw.gov.pl.

IV. Nieprawidłowości w gospodarowaniu środkami uzyskanymi z UE

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej otworzyło możliwości korzystania ze środków finansowych, rozdysponowywanych w ramach struktur UE zarówno przez osoby fizyczne, prawne, jak i jednostki samorządu terytorialnego. Pojawia się jednak problem prawidłowej absorpcji tych środków oraz wystąpienia nieprawidłowości na etapie ich dystrybucji.

Działania ABW w przedmiotowym zakresie koncentrują się na zapobieganiu oraz ujawnianiu nadużyć mających miejsce przy rozdziale, wydatkowaniu i rozliczaniu środków pochodzących z UE. Rozpoznane zagrożenia można podzielić na:

1. Pełnienie przestępstw związanych z dystrybucją funduszy unijnych, polegających na wyłudzeniu środków, co często związane jest z korupcją urzędników instytucji zarządzających funduszami.
2. Wykonywanie przez urzędników biorących udział przy dystrybucji środków unijnych nie rejestrowanej pracy zarobkowej w zakresie wykonawstwa dokumentacji projektowej, studium wykonalności oraz wniosków o dotacje. Osoby te biorą następnie udział w kontroli i weryfikacji powyższych wniosków, co powoduje, że nie jest możliwa obiektywna ocena projektów.
3. Pozaprawny lobbing - polegający na składaniu przez podmioty doradcze propozycji „załatwienia” pozytywnej oceny ich wniosku, przy jednoczesnym powoływaniu się na posiadane wpływy w instytucjach zatwierdzających projekty.
4. Brak skutecznej koordynacji między instytucjami odpowiedzialnymi za wybór i wdrażanie projektów.
5. Niepełne przygotowanie instytucji państwowych i samorządowych do roli dysponentów funduszy unijnych.

W rozpoznawaniu i zwalczaniu nieprawidłowości w absorpcji środków unijnych ABW współpracuje z Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej. ABW jest również aktywnym uczestnikiem Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej.⁶⁾

Wydaje się, że do przedstawionego powyżej katalogu kompetencji ABW powinno być dodane przeciwdziałanie przestępstwom związanym z prywatyzacją mienia Skarbu Państwa. „Prywatyzacja” znaczy tyle samo co przekazywanie majątku państwowego podmiotom prywatnym, przekształcanie gospodarki państwowej w gospodarkę prywatną, ograniczanie roli państwa w gospodarce. Jest to proces prowadzący do zmiany kontroli nad gospodarką i zmiany własności społecznej w prywatną. Co do rodzajów przestępstw związanych z prywatyzacją spółek Skarbu Państwa, wymienić należy art. 296 kk.

Podsumowując należy stwierdzić, iż przestępstwa „godzące w podstawy ekonomiczne państwa” to takie, które mogą spowodować zakłócenie sprawności funkcjonowania państwa w realizacji przez nie funkcji wynikających m.in. z ustawy zasadniczej, tj. Konstytucji. Ma to znaczenie o tyle istotne, że przedsięwzięte przez państwo dzia-

⁶⁾ Zob. oficjalna strona internetowa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, www.abw.gov.pl.

łania powinny prowadzić do identyfikowania się z nimi obywateli. Z tego też powodu można powiedzieć, że efektywne zwalczanie przez ABW przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa to jedna z najważniejszych kompetencji tej instytucji.

ABSTRACT

In the present article the authors took attempts to define a scope of the crime's name aimed at country's economic basic. This notion was not defined at binding legal regulations, and particularly in the legacy of the act of ABW and AW. This legacy was not also defined at any other act. Taking into consideration the mentioned matter, the authors realized that the most precise answer the questions presented in this article allows for the proper use of legacy enclosed in the article 5 part 1 point 2 letter b act of ABW and AW. Considerations undertaken in the publication led the authors to the conclusion that the most proper way is the define the legacy enclosed in the act "crimes aimed at country's economic basis" in a descriptive way.